

Sygn. akt I ACz 1611/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Górecki

SA Piotr Górecki

SA Jerzy Geisler

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **Z. G.**

przeciwko: **Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu w S.**

o stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt IC 1300/12

postanawia:

1. **oddalić zażalenie,**
2. **zasądzić od powoda na rzecz pozwanego sumę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Piotr Górecki Marek Górecki Jerzy Geisler

Sygn. akt I ACz 1611/12

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 28 września 2012 r.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił pozew o stwierdzenie nieważności uchwał Rodzinnego Ośrodka Działkowego w S. nr (...) z dnia 1 lipca 2010 r. (dotyczącej pobierania przez Zarząd ROD opłaty za usługę wyłączenia i ponownego włączenia energii elektrycznej związanej z zadłużeniem powyżej 100 kW) i nr (...) z dnia 4 listopada 2010 r. (w sprawie wywieszania na tablicy ogłoszeń odczytów dotyczących zużycia energii przez użytkowników działek, bieżących i zaległych bez odrębnego zawiadamiania działkowców), a to w powołaniu na niedopuszczalność drogi sądowej.

W zażaleniu na to postanowienie powód wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia. Skarżący zarzucił naruszenie art. 199 kpc przez błędne przyjęcie, że droga sądowa jest niedopuszczalna w sytuacji kiedy Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpoznając uprzednio zażalenie na odrzucenie pozwu stwierdził, że sprawę należy prowadzić oraz art. 189 kpc poprzez jego niezastosowanie.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 § 1 kpc sądy powszechne powołane są do rozpoznawania spraw cywilnych. Z kolei art. 1 kpc podaje ustawową definicję „sprawy cywilnej”, która oparta jest na dwóch niezależnych kryteriach – materialnoprawnym i formalnym. Według kryterium materialnoprawnego sprawami cywilnymi są te sprawy, w których stosunki prawne stron układają się na zasadzie równorzędności podmiotów i ekwiwalentności świadczeń, co za tym idzie, są one już ze swej istoty sprawami cywilnymi. Jeżeli natomiast jeden z nich uzyskuje pozycję podmiotu działającego z mocy swej władzy zwierzchniej, to stosunek taki nie jest stosunkiem cywilnoprawnym (postanowienie SN z dnia 14 września 2004 r., III CK 566/03, LEX nr 176104). W tym rozumieniu sprawy cywilne to sprawy z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy. Do „innych spraw” w rozumieniu art. 1 kpc zaliczymy te, które nie należą do spraw cywilnych z racji swojego materialnoprawnego charakteru, ale ze względu na to, że zostały przekazane do postępowania cywilnego na mocy ustaw szczególnych.

Zasadnie zauważył Sąd Okręgowy, że stosunek występujący między członkami Polskiego Związku Działkowców a tym Związkiem charakteryzuje się nierównością podmiotów i oparty jest na zasadzie podporządkowania członków PZD jej organom (właściwemu Zarządowi Rodzinnego Ośrodka Działkowego). Stosunek ten nie może być zatem zaliczony do cywilnoprawnych w ujęciu materialnym. Dochodzenie roszczeń na drodze procesu cywilnego przewidziane zostało z kolei tylko w sprawach dotyczących nabycia lub utraty członkostwa w PZD oraz nabycia i utraty działki w ROD – po wyczerpaniu postępowania wewnątrz-organizacyjnego. Jest to jedyny przypadek sprawy cywilnej w znaczeniu formalnym – przewidziany w ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w art. 32 (Dz. U. z dnia 6 września 2005 r.)

Jak dalej wynika z art. 29 tej ustawy, PZD działa na podstawie statutu, który określa warunki ważności uchwał organów PZD oraz zasady postępowania wewnątrz-organizacyjnego, a zatem i procedury zaskarżania uchwał podejmowanych przez jego organy. W § 57 statutu PZD z dnia 6 kwietnia 2006 r. przewidziano, że uchwała (orzeczenie) organu PZD sprzeczna z prawem, postanowieniami statutu, regulaminu ROD lub uchwałami nadrzędnych organów jest z mocy prawa nieważna, a stwierdzenie ich nieważności należy do organu wyższego stopnia niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu przesłanek nieważności. Stwierdzenie nieważności następuje w drodze uchwały z uzasadnieniem.

Skarżący nie twierdził i nie wykazywał, że domagał się stwierdzenia nieważności kwestionowanych uchwał. Podał jedynie, że w marcu 2011 r. kierował pisma do ROD w S., na które otrzymał niesatysfakcjonującą odpowiedź, pism tych jednak nie przedstawił. Brak zatem podstaw by uznać, że właściwe procedury wewnętrzne uruchomił.

Niezasadnie też skarżący wytyka, że powinnością Sądu Okręgowego było rozważenie, czy pozwu nie można ewentualnie rozpoznać jako wniesionego w trybie art. 189 kpc. Po pierwsze powód domagał się stwierdzenia nieważności przedmiotowych uchwał a nie ustalenia istnienia czy nieistnienia stosunku prawnego lub prawa – żądanie pozwu jest zaś dla sądu wiążące. Po drugie powództwo z art. 189 kpc przysługuje jedynie wtedy kiedy interes stron nie może zostać zabezpieczony w inny sposób, powodowi zaś przysługuje możliwość skorzystania z procedury wewnątrzwiązkowej.

Nie może być też argumentem, że Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił wcześniejsze postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu pozwu – skoro wydane one zostało w związku ze stwierdzeniem przeszkody procesowej w postaci braku osobowości prawnej i zdolności sądowej po stronie pozwanej. Zakres badania sądu odwoławczego nie obejmował dopuszczalności drogi sądowej w sprawie.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, oddalił zażalenie.

Piotr Górecki Marek Górecki Jerzy Geisler